

jenca Rudolfa Kovačič, doma iz Kalobja, ker je svojemu gospodarju, kolarskemu mojstru Gorjancu zažgal dne 23. aprila m. l. hišo ter gospodarsko poslopje. V preiskovalnem zaporu je dejanje priznal in mu je celjsko sodišče prisodilo 5 let robije in odškodnine 21.000 Din. — Zahvala vsem šmarnskim dobrotnikom za uslugo in naklonjenost in milodare, s katerimi ste pomagali nesrečnemu pogorelcu Gorjancu pri gradnji nove stavbe. Najbolj gre zahvala dobremu sosedu Regoršek Benetu za njegovo dobroto ter usmiljenost, katero je nudil Krušičevi in Gorjančevi rodbini.

Bizeljsko. Tukaj je obhajal dne 6. januarja 72letnico Anton Kelher v Gornji Sušici. Vrlemu in dolgoletnemu naročniku »Slovenskega gospodarja« želimo krepkega zdravja še do skrajnih mej človeškega življenja!

Gornjigrad. Kakor je bilo že omenjeno, priredi Katoliško prosvetno društvo v nedeljo dne 15. januarja, ob pol treh popoldne pretresljivo dramo »Prokleta«, za katero vlada vsesplošno zanimanje. Zamišle drame je res nekaj ganljivega, kar mora presuniti vsakega človeka, ter se na naših odrih sploh menda ni igrala, razen v Ratecah na Gorenjskem. Že naslov »Prokleta« razodeva žalostno usodo dekleta, kakršne vrste slučajev tudi danes ne manjka. Gornjegrajski igralci Katoliškega prosvetnega društva torej hočejo zopet pokazati na odru nekaj lepega, zato prav gotovo na veselo svidenje v kaplanijski dvorani v Gornjemgradu. Bog živi!

Iz juga. Kot slovenski vojak, ki služim na jugu naše države, vam hočem opisati, kako smo obhajali Božič. Vsak kristjan, ki je količkaj veren, se veseli božičnih praznikov, prav posebno pa mladi ljudje. Tako sem se tudi jaz doma vsakokrat teh praznikov zelo veselil. A tukaj v tujem kraju pa je drugače. Na sv. post smo si napravili božično drevesce ter ga postavili v obednico. Ko smo dobili večerjo, je prišel g. komandant, da nam je častital k Božiču. Teda smo tudi prižgali svečke na drevescu in Slovenci smo zapeli lepo pesem »Sv. noč, blažena noč«, drugi so pa poslušali. Po večerji smo si še malo zapeli, potem pa smo šli po svojih opravkih: na stražo itd. K polnočnici pa žal nismo imeli kam iti, ker tukaj ni nobene katoliške Cerkve, pravoslavna je mala, druge pa so same mohamedanske molitnice. Sem si mislil, kako je nočjo veselo po Sloveniji in po vseh katoliških cerkvah. Tukaj pa je vse tiho. Na božični dan smo imeli boljše hrano, vsak je tudi dobil lonček vina. Popoldne smo šli malo v mesto pogledat. Spočiti pa vam moram neveselo vest, da je med nami Slovenci neki fant, ki se je ta dan upiljal. Čeravno ga tukaj skoro nikdo ne pozna, vendar nas sramoti, ker tukaj je zelo malo pijanih ljudi. Prvega pijanca sem videl Slovenca. Pozneje sem videl pijanih tudi nekaj drugih ljudi. Slovenski fantje, varujte se pijačevanja! Kako žalostno je gledati, ako majo mladega vojaka drugi spravljati v kasarno, ker sam ne more iti. Saj nič ne stori, ako ga kdo privoščijo, ali vse po pravi meri. Naš rajni škof Slomšek je svaril: »Po pameti ga pijmo, da pameti ne zgubimo! Kak bilo bi gro, če bi ne znali kam domov!«

Viničarski vestnik.

† Ivan Husjak.

Zalostni smo! Po težki bolezni je dne 29. m. l., ob 7. uri zvečer, previden s tolažili sv. vere, končal svoje 63letno zemeljsko življenje naš prvi in veliki tovariš-viničar Ivan Hus-

jak. Skromen, nad vse dober in pošten, tih, a požrtvovalen, v stanovski zavesti kot delavec nikdar uklonljiv: to je bil značaj, ki je bil velik med viničarji. Od ustanovitve »Strokovne zveze viničarjev« je bil celih 12 let njen neumorni načelnik. Vsled svoje poštenosti in odločnosti je imel tudi velik ugled pri vinogradnikih, čeprav mnogi izmed teh niso nikdar bili prijazni njegovemu delu in njegovim idejam za zboljšanje položaja viničarskega ljudstva. Samo radi težke bolezni je bil primoran dati iz rok krmilo »Strokovne zveze viničarjev« kot načelnik. Obupa in malodušnosti ni poznal, živel in izpopolnjeval se je v trdem delu, v težavah in v vedni borbi. Bil je kakor vijolica med trnjem in plevelom, katere blagi vonj premaguje vso puščobo in mrzlo okolice. Kakor ga je bilo v pokretu »Strokovne zveze viničarjev« povsod čuti, videti pa bolj redko, tako je tudi tiho in naglo odšel iz naše sredine. Pogreb dne 31. decembra je bil naravnost posebnost. Nič ni bilo posebnih ceremonij, nič govoranc, nobenih društvenih vencev. Izraz naše velike žalosti je bil ravno v vsej tej tihoti in molčečnosti, povdaren na poseben način, v današnjih časih samo nam razumljiv, ki smo z njim sodelovali, ki smo in ostanemo njegovi zvesti tovariši, kakor je bil on nam. Sam je želel tako. Taka je bila njegova oporoka strokovni organizaciji. »Kadar bo vstajenje, naj pridemo zopet vsi skupaj tako, kot smo bili tukaj«, tako mi je naročil, samo tako je želel, ko sem ga pred dnevi vprašal, kakšne posebne želje ima do »Strokovne zveze viničarjev«, ko čuti, da se bo kmalu umaknil od tukaj. Kot skrben oče številne družine je bil tudi kot viničar na svojem mestu. Samo enkrat v življenju se je preselil k drugemu gospodarju in to pred tremi leti. Povsod mu je bilo celo od inozemcev zaupano odgovorno nadvinčarsko mesto v gospodarstvu. Njegova osebnost in njegove vrline bi morale svetiti kot goreča baklja zgleda tako na viničarje same, še bolj pa vsem, ki stoje na vodilnem mestu današnjega viničarskega stanovskega pokreta. Celo knjigo bi se moglo spisati o njem kot vzor-delavcu, viničarju, voditelju in organizatorju. Pa saj je to že pisano v božjo knjigo, kjer je zapisano, da je poleg svojih družinskih in službenih dolžnosti bil tudi vesten v službi praktične ljubezni do bližnjega, do sovinčarjev, pri tem pa nikdar ni iskal sebe in svojih osebnih koristi. Rajši je vedno več dal kakor dobil. Predvsem je bil povsod neustrašen borilec za pravice sebi enakih po stanu in delu po načelu, da se naj i na zemlji ustvari kraljestvo Kristusovo, v katerem bodo imeli tudi ročni delavci svoje pravice.

Nepozabni tovariši! Odšel si, zmučen in utrujen. Odpočij si sedaj v miru božjem. Tvoja borba za ta svet je končana, zasluge, ki jih imaš za naš bedni viničarski proletarijat, ostanemo zgodovinske in neminljive. Zemlja, ki si jo v trudu in znoju prekopaval celo svoje življenje in poklicno negoval sokove njihovih gor, hrani sedaj Tvoje telo. Duša je šla k Bogu po svoje plačilo in iz nebesnih višav sedaj zre na nas. Za nas moli in prosi nam blagoslova, ki smo tvoji in ki nas je toliko. Nam niš umrl. Živiš! Boš živel med viničarskim ljudstvom, vedno kot naš vzornik, ki boš stal pred nami. Tvoji ideji ostanemo zvesti, po tvoji poti bomo hodili še naprej, po tebi začetu delu za viničarski rod hočemo priboriti zmago. Ne plaši nas trpljenje, ne zapostavljanje, ne prezir. Ti si nas vztrajati učil in v borbi bodril — zatorej od tisočev tvojih hvaležnost, nevenljiv spomin tebi, naš veliki tovariš. Slava tvojemu imenu! — Peter Rozman.

NOVA KNJIGA.

Sv. zakon — vreclec življenja. — Pod tem naslovom je izdal g. Franc Zabret, kovorski župnik, 11 govorov, v katerih razpravlja o tej velevažni naravni in božji ustanovi. Danes se svetišče zakona oskrunja bolj ko kedaj poprej. Vreclec življenja se kali. Od tega vrelca je odvisen obstoj in napredek vsakega naroda, zlasti malega nsaroda, kakor smo mi Slovenci. Knjižico toplo priporočamo. Cena: 20 Din. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Sovraštvo.

Pobeg iz ječe.

Noč in dan se je trudil in delal. Kakor hitro so se razgubili koraki stražnika, je vzel v roke majhno pilo, ki je žrla železo omrežja. Počasi je napredovalo delo, jeklo je postalo v roki Boba Gibsona žareče vroče in moral ga je ohladiti. To ga je zadrževalo. Po naporu enega meseca je viselo omrežje le še na dveh železnih palicah. Prihodnji dan je moral prinesiti ali razkrinkanje ali svobodo.

Dan je napočil in minul. Pri večernem pregledu je polukal paznik le površno v celico. Vse je bilo v najlepšem redu. Nato se je odstranil. Bob je prisluhnil. Baš je čul korake straže navzgor po stopnicah. Napravil se je, kakor bi spal. Zadnji človek, si je mislil, ki me še bo videl v tem prokletem pekl! Koraki so se porazgubili ob koncu hodnika.

Pol ure časa. Jeklenotrdi prsti so se oprijeli zadnjih palic in so jih izruvali iz zida. Železo je štrbunknilo v morje. Straža ob zidu kaznilnice je postala pozorna. Položaj je bil opasen. Spodaj je čakal vojak z nabito puško in v par minutah je moral stražar mimo in površen pogled na nezamreženo okno mu je moral odkriti načrt za pobeg. In potem — adijo svoboda! Moral je skočiti — pognal se je.

Liki težka skala je padel mož v vodo, ki je zletela visoko v zrak. Strel je padel, padajoča postava pa je nudila v temni noči slab cilj. Nezadet je brzel begunec proti policijskim motornim čolnom. Zavedal se je, da je izdal strel vse. Za njim se je pognal celi pekel, lov je pričel. Ako bi bili čolni zastraženi, ga bo pomnila straža celo življenje. V kaznilnico ga ne bodo spravili poprej, dokler ne bo našel Johna Gaja.

Čolni so bili nezastaženi. Pognal se je v prvega in sprožil motor. Čoln se je spustil po morju kakor puščica. Bob Gibson je bil prost, za njim pa lovci!

Presneto težak pogon je bil. Pred njim 5 let stara, že zabrisana sled sovražnika, za njim celo krdelo policistov.

Vzrok obsodbe.

V Njujorku se je zgubil. Ni bilo lahko beguncu, ki je presedel tako dolgo sam v zaporni celici, da se je spet znašel v vrtincu človeškega življenja. Govoril je počasi in malo, kakor kak inozemec in to je napravilo pozorne stare lopovske tovariše, katere je povpraševal po Gaju.

Kje je vzrok bolezni?

To je najvažnejše vprašanje, kadar nas kaj boli. Na vsak način je zelo dobro, ako imate vedno pri rokah lekarniško zanesljivo do-

mače sredstvo, kakor pravi Fellerjev Elsfluid, ki se že več kot 35 let uporablja za nego telesa in za obrambo proti mnogim boleznem proti revmatičnim bolečinam, prehlajenju, za masažo, proti trganju v členkih, bolečinah v križu, licu ter po vsem telesu. Fellerjev Elsfluid se dobi v vseh apotekah in

tozadevnih trgovinah po Din. 6.— Din. 9.— in Din. 26.— Po pošti najmanjši paket (9 poiskusnih ali 6 dvojnih ali 2 spec. veliki steklenici) za Din. 58.—, dva taka paketa Din. 102.— pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzalg 341 (Savska banovina).
Odobr. od Min. soc. pol. i. nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

Da je John Gaj izdal in počrnil svojega tovariša, je znal vsak. Bob in John sta namreč v kompaniji olajšala blagajno Morgan banke za nekaj svežnjev bankovcev. Bančnega slugo, ki je oba vlomilca presenetil, je zadela krogla iz Johnovega revolverja.

Gaj je bil vedno lahkomišeln seme. Po vlomu je preveč razmetaval denar in je dobil kmalu policijo na vrat. Predno ga je zagrabil detektiv, je tekel na sodnijo, kjer je pripovedoval ganljivo zgodbo, kako ga je nagovoril Bob k vlomu in je izdal tudi tovariševo skrivališče. Sodnik je ovađuhu verjel. Tička Boba so dvignili iz gnezda. Oba lopova sta romala v zapor, kjer sta čakala v ločenih celicah na obsodbo.

John Gaj je bil obsojen kot skesan grešnik le na 6 mesecev ječe.

Bobu Gibsonu so prisodili zaradi roparskega umora — smrt!

Cela leta se je vlekel boj Bobovega zagovornika proti obsodbi, katero pa je končno guverner le potrdil. Po pravomočju sodbe je Bob pobegnil iz ječe in je začel preganjati Johna.

Taka je bila zgodba, katero so vsi poznali. Podlo je bilo, da je John ovadil ter počrnil Boba.

Na pogonu za sovražnikom.

Bob je zadel kakor dober lovski pes kmalu sled za sovražnikom. Večkrat se je Johnu toliko približal, da bi ga bil lahko zagrabil z roko, a zopet se je pognel zasledovan v noč in meglo.

Bob je preizkusil več poklicov. Z vsakim delom je zasledoval le en cilj, da bi se približal Gaju. Bil je v Čikagi natakar, ko je stopil v isti lokal John kot gost. Divjačina je čutila lovčev pogled in ušla.

Dan in noč se je podil za njim. Sled mu je kazala pot v San Francisco, podal se je za njo.

Bob je iskal sovražnika že skoro po vseh državah severne Amerike, ko je zvedel, da se je odpeljal John v Kanado. Gibson mu je sledil in je nagnal zasledovanca proti severu. Živel je kot trgovec s kožuvinami in je sledil sovražniku korak za korakom v oledele pokrajine. Skoro istočasno sta prekorčila mejo Alaske. Na tem polutoku vednega mraza in ledu se je čutil John varnega. Niti slutil ni, da je taboril njegov preganjalec v viharini noči komaj 100 m proč od njegovega šotora. Zjutraj je zapazil Bob Johnov odhod in bi ga bil zagrabil, ako bi se ne bil njegov konj spotaknil ob kup ledu. Konj si je zlomil tilnik, jezdec nogo.

Takoj, ko se je pozdravil, se je zopet prilepil na sled za Johnom. Podil ga je brez pravega načrta proti severu. Enkrat mu bo že zašel v pest, in potem...

Bilo je kakor zacopano. Ko je dosegel Bob Klondyke, staro gnezdo iskalcev zlata, je čul, da se je odpeljal Gaj na saneh proti jugu. Ne da bi se odpeljal, je krenil na jug! Tekal je po Alaske, Kanadi, dokler ni odkril Johnovega

skrivališča v državi Teksas. Sovražnik je živel tamkaj kot pastir in so ga klicali: Tim Kaith. Kljub izsleditvi ga ni mogel dobiti. Gaj je živoraril nekje v hribih, v eni izmed številnih votlin in se je oglašal v naselbini le toliko, da si je nabavil živil ter strelivo.

Sedaj, ko je bil Bob Gibson na cilju, je čutil, kako ga je postarala dolgoletna ječa. Sovražstvo do izdajalca pa je bilo hujše nego kedaj poprej.

Skupno v pasti.

Tudi Gibson se je čutil zasledovanega. Policijski komisar ga je gledal sumljivo opazujoče. Najbrž je primerjal njegov obraz z onim pobeglega kaznjenca Boba Gibsona na tiralici. Kmalu bodo zopet za njim. Tokrat je bil preveč utrujen, da bi ušel. Skrajni čas je že bil, da obračuna z Gajem in vse ostalo je bila postranska zadeva.

Napotil se je v hribe.

Slednjič, slednjič — vendar je bil tako daleč! Izsledil je Gajevo kočo. Vstopil je in zaprl za seboj vrata. Pred ednim izhodom je stal Bob Gibson, maščevalec! Pred njim je trepetal, bled liki smrt, John Gaj.

Proketo, kako se je tresel lopov, ni mu bilo mogoče mirno pognati krogle skozi glavo, tako so prosile njegove prestrašene oči.

»Lopov!« je zaklical Gibson, nič drugega kakor »lopov!« in je dvigal počasi revolver, da bi se napasel na trepetajoči žrtvi.

Naenkrat so mu buknili na uho strelji ter krik od spodaj. Komisar s policisti!

Bob je vrgel pred Johna še drugi revolver. Ta je pokimal.

Dvanajst ur sta se branila navalu zasledovalcev oba smrtna sovražnika. Poslala sta na mirnejši svet komisarja in še več njegovih spremljevalcev. Ko so pa policisti zažgali kočo, sta še morala na pol nezaveštna udati.

Sovražnik do zadnjega zdihljaja.

Oba so ujeli, obtožili in obtožili na smrt na električnem stolu. Bob je imel le še eno prošnjo: hotel je umreti kot drugi. Ker je pomenila ta prošnja poostritev obsodbe, mu je bila tudi dovoljena.

Napočil je zadnji dan. Vsega solznega in stokajočega so tirali Johna Gaja iz celice. Ugasnila je luč po celi kaznilnici, zopet zagorela, ugasnila in slednjič mirno zagorela. John Gaj je končal!

Po licu Boba Gibsona se je razlil smehljaj zadovolja. In ta nasmeš se je igral krog njegovih ust, ko je spustil krvnik električni tok v stol smrti, na katerem je mirno sedel Bob, ker je znal, da je pred njim bil usmrčen na isti način njegov največji in smrtni sovražnik John!

Moderna čuda.

Vsak srednješolec pozna sedmorico staroveških svetovnih čudes, a če bi ga vprašali za svetovna čudesa naših dni in posebno zadnjih mesecev, bi gotovo ne vedel naštetih dveh. Nek ameriški strokovni list jih navaja kar 12.

Prvo čudo je sovjetska električna centrala Dnjeprostroj, ki bo dobavljala ozemlju 18.000 kv. km električni tok. Jez te centrale je danes največji na cellem svetu.

Drugo tehnično čudo je jez v Indu pri Sukurju s svojim 1600 km dolgim kanalizacijskim sistemom, ki bode namakal 24.000 kv. km veliko ozemlje, torej ozemlje, ki je za 2000 kv. km večje od obdelane zemlje v Egiptu. Samo za časa faraonov je obstojal namakalni sistem, ki je obsegal za polovico večje zemlje. Sukurski jez bo dogotovljen v kratkem.

Aleksandrov jez na havajskem otoku Kauaj ne spada med prav največje, pač pa pri njegovi zgradbi so morali premagati nezasižane težave.

Angleški inženjerji so nadalje ustvarili četrto in peto svetovno čudo; to je dinamo z zmogljivostjo 80.000 kv. ter največjo brezžično oddajno cev z zmogljivostjo 500 kv, višino 3 m in širino 35 cm.

Novi, 286 m visoki Wallstreetski nebotalnik v Njujorku je sicer po višini tretji največji na svetu, a po raznih tehničnih novostih prvi. Tako ima dvigalo na dve nadstropji, s katerim morejo ljudje v dveh nadstropjih istočasno ven in noter.

Katedrala Kristusa Kralja v Liverpoolu bo imela kupolo z 51 m premera, to se pravi največjo na svetu. Na drugem mestu bo potem sedanja prvakinja, kupola na grobu nekoga indskega sultana, tretja pa kupola na cerkvi sv. Petra v Rimu.

Največji žitni elevator (dvigalo), ki je pričel obratovati pred nedavnim v Albany, država Njujork, obsega nič manj nego 4.700.000 hl žita.

Deveto svetovno čudo je novi most čez Missouri v državi istega imena v Severni Ameriki, kajti oba njegova boka imata vsak po 124 m razpetine. Deseto čudo pa bi bil neki most na Čehoslovaškem, ki je sicer samo 49 m dolg, zato pa zvarjen iz celega.

V Syracusi na otoku Sicilija v Italiji je začel obratovati nov gazometer, ki ne uporablja nobene vodne plasti za svoj plavajoči del in ki obsega 1.700.000 kub. m svetilnega plina.

Dvanajsto svetovno čudo je spalni vlak na progi med Njujorkom in St. Louisom, ki je opremljen z umetno zračno hladilno napravo.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.